

EV Haridus- ja Teadusministeerium ning Eesti Muusikaõpetajate Liit
kuulutavad välja

IX muusikaolümpiaadi

Olümpiaadi patroon on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia rektor professor

Ivari Ilja

OLÜMPIAADI JUHEND

Muusikaolümpiaadi korraldavad Eesti Muusikaõpetajate Liit, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning Haridus- ja Teadusministeerium.

Olümpiaadi eesmärgid:

- luua muusikaliselt andekatele lastele võimalus ja motivatsioon loovaks muusikaliseks eneseväljenduseks;
- arendada muusikalist kirjaoskust kui eeldust loominguliseks tegevuseks;
- väärtustada muusikaõpetust kui loovainet riiklikus õppekavas;
- luua muusikaliselt andekatele õpilastele võimalus osaleda rahvusvahelistel võistlustel;
- laiendada võimalusi muusikaliseks omaloominguks (teose loomiseks võib kasutada vokaali, akustilisi muusikainstrumente ning elektroakustilisi, audiovisuaalseid ja multimeedia vahendeid).

Muusikaolümpiaad viiakse läbi 2017/2018 õppeaastal kahes vanuserühmas:

- Põhikool – osaleda võivad õpilased vanuses 12-15 aastat (seisuga 1.05.2018)
- Gümnaasium – osaleda võivad õpilased vanuses 16-19 aastat (seisuga 1.05.2018)

Muusikaolümpiaad viiakse läbi kahes voorus:

- 1) piirkondlik voor – **17. veebruaril 2018 algusega kell 10.00**
- 2) üleriigiline voor – **16.-17. märtsil 2018** Tallinnas, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias (Tatari 13).

NB IV Rahvusvaheline muusikaolümpiaad toimub 18.-21. aprillini 2018 Tallinnas, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias.

Piirkondlik voor

Muusikaolümpiaadi piirkondlik voor toimub laupäeval, 17. veebruaril 2018 algusega kell 10.00

Piirkondliku vooru olümpiaadikomisjoni esimehe nime ja kontaktandmed palume teatada 15. oktoobriks 2017 aadressil ene@ema.edu.ee

Põhikooli osas koostatakse ülesanded lähtuvalt III kooliastme õpitulemustest (Põhikooli riiklik õppekava 2011).

Gümnaasiumi osas koostatakse ülesanded lähtuvalt I ja II kursuse õpitulemustest (valitud ajastud: barokk, klassitsism, romantism - Gümnaasiumi riiklik õppekava 2011) ning põhikoolis omandatud muusikalisest kirjaoskusest.

Olümpiaadi töökeeleks põhikoolis on eesti- ja vene keel, gümnaasiumis eesti keel.

Olümpiaadi läbiviimiseks vajalikud vahendid:

1. muusikakeskus muusika kuulamiseks (CD)
2. aparatuur DVD näitamiseks
3. klaver
4. elektroakustilised, audiovisuaalsed ja multimeedia vahendid (omaloominguks selle žanri valinud osalejatel palume eelnevalt täpsustada vahendite vajadust/võimalust oma maakonna/linna olümpiaadikomisjoniga)

Piirkondliku vooru võitjate kirjalikud tööd (teoreetiline osa ja essee/arvustus) palume saata **postiga** üleriigilisele žüriile **26. veebruariks 2018** ning lisada nendele:

- a) **kaaskiri**, milles teatatakse piirkonna poolt olümpiaadi lõppvoorude suunatud õpilaste andmed;
- b) **piirkondliku vooru täielikud protokollid (paberkaandjal)** vastavalt näidisele (ees- ja perekonnanimi, kool, klass, õppekeel, aineõpetaja, ülesannete eest saadud punktid ning punktide kogusumma);
- c) **gümnaasiumiastmes osalenute omaloomingulised teosed noodistatult või žanrispetsiifikast lähtuva salvestisena.**

Materjalid palume saata aadressil:

Ene Kangron
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia
Tatari 13
10 116 Tallinn
Märksõna - Muusikaolümpiaad 2018

Üleriigiline voor

Muusikaolümpiaadi üleriigiline voor toimub **16.-17. märtsil 2018 algusega kell 15.00** Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias, Tatari 13; Tallinn.

Olümpiaadi üleriigiline voor toimub ühtsete küsimuste alusel, mille koostamise eest vastutab Eesti Muusikaõpetajate Liidu poolt moodustatud olümpiaadi komisjon.

Piirkondliku vooru žürii otsusega on võimalik saata üleriigilisse vooru kuni 3 õpilast mõlemast vanuserühmast. Tallinnal on võimalus saata lõppvoorude kuni viis õpilast mõlemast vanuserühmast.

Lõppvooru kutsutute nimekirjad avalikustatakse **1. märtsiks 2018** olümpiaadide veebilehel www.ttkool.ut.ee/olympiaadid ja Eesti Muusikaõpetajate Liidu kodulehel www.emol.ee
IX üleriigilise muusikaolümpiaadi lõppvooru tulemused avalikustatakse eelnimetatud veebilehtedel **26. märtsiks 2018.**

Üleriigilise voo ru võitjatel (kolm parimat mõlemast vanuserühmast) on võimalus osaleda IV Rahvusvahelisel muusikaolümpiaadil 18.-21. aprillini 2018 Tallinnas, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias.

IV Rahvusvaheline Muusikaolümpiaad toimub koostöös Euroopa Koolimuusika Assotsiatsiooni, Eesti Muusikaõpetajate Liidu, Eesti Vabariigi Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiaga.

Rahvusvaheline olümpiaad toimub samuti kahes vanuserühmas:

- 1) õpilased vanuses 12-15 aastat (seisuga 1.05.2018)
- 2) õpilased vanuses 16-19 aastat (seisuga 1.05.2018)

Üleriigilise voo ru orienteeruv ajakava

(täpsustatud ajakava saadetakse piirkondliku olümpiaadi komisjoni esimehele ning avalikustatakse EMÕ Liidu veebilehel www.emol.ee).

Reede, 16. märts 2018

14.00 Osavõtjate registreerimine
15.00-15.45 Kirjalikud ülesanded
16.30 Noodist laulmine, rütmiharjutuse esitamine

Saaliproovid (laulmine, omalooming)

Laupäev, 17. märts 2018

10.30 Õpitud laulu esitamine (avalik esinemine)
12.30 Omaloomingu esitamine (avalik esinemine)
16.00-17.30. Kokkuvõtted ja autasustamine, olümpiaadi lõppkontsert

Olümpiaadi üleriigilisse voo ru kutsutud õpilased (võistlejad) kindlustatakse olümpiaadi toimumise ajal tasuta öömaja ja lõunasöögiga. Ööbimise soovist teatada hiljemalt **1. märtsiks 2018 e-posti aadressil: inge.raudsepp@innove.ee**

Õpilastega kaasas oleva täiskasvanu ja kaasesineja(te) lähetuskulud katab lähetaja.

Autasustamine

Kõiki osalejaid autasustatakse punktide kogusummast lähtuvalt kuld-, hõbe- või pronksdiplomiga.
Eripreemiatega autasustatakse erinevate voo ruude silmapaistvamaid esinejaid.

Olümpiaadi sisu

Põhikool

(osalejad vanuses 12-15 aastat seisuga 1.05.2018)

Olümpiaad koosneb neljast osast.

I osa – muusikalis-teoreetiline osa, mille sisu lähtub põhikooli III kooliastme õpitulemustest:

1) kirjalikud ülesanded, sh küsimused, mis koostatakse kahe veebilehe põhjal:

Teatri- ja Muusikamuuseum www.tmm.ee

Rahvusoper Estonia <http://www.opera.ee>

2) muusika kuulamine

Kirjalike ülesannete (sh muusika kuulamine) lahendamiseks on aega 45 minutit.

Seejärel loositakse esinemisjärjekord, mis kehtib kõigi järgnevate tegevuste puhul:

3) harjutuse laulmine noodist astmenimedega

4) rütmiharjutuse esitamine (õpilase valikul koputades või plaksutades)

II osa – laulu esitamine

Osavõtja esitab ühe Eesti helilooja laulu või vabalt valitud rahvalaulu. Õpilane esitab laulu peast, kas *a cappella* või naturaalpilli(de) saatel temale sobivas helistikus (fonogramme pole lubatud kasutada).

III osa – eelnevalt ettevalmistatud kirjalik töö teemal *Minu muusikaelamus* (vt Lisa I). Tööd palume saata maakonna/linna olümpiaadikomisjoni esimehele vastavalt piirkondliku vooru läbiviijate poolt kehtestatud tähtajale.

IV osa – omalooming

Osavõtja esitab kuni 3-minutilise varem ettevalmistatud omaloomingulise teose.

Teose loomiseks võib kasutada vokaali, akustilisi muusikainstrumente, elektroakustilisi, audiovisuaalseid ja multimeedia vahendeid.

Omalooming võib olla pealkirjastatud laul (*a cappella* või saatega), instrumentaalpala, või elektroakustiliste-, audiovisuaalsete ja/või multimeedia vahenditega loodud kompositsioon.

Autor peab olema üks teose esitajatest, kuid esitusele võib kaasata teisi lauljaid ja instrumentaliste.

Teose muusika peab olema olümpiaadil osaleja originaallooming.

Teos esitatakse mõlemas voorus avalikult elavas ettekandes või žanripetsiifikast lähtudes vastavalt salvestiselt.

Omaloominguline töö võib olla sama piirkondlikus ja üleriigilises voorus.

Põhikooli olümpiaadi II ja IV osa on mõlemas voorus **avalikud esinemised**.

Gümnaasium

(osalejad vanuses 16-19 aastat seisuga 1.05.2018)

Olümpiaad koosneb neljast osast.

I osa – muusikalis-teoreetiline osa, mille sisu lähtub muusikaõpetuse riikliku ainekava gümnaasiumi I ja II kursuse õpitulemustest (Gümnaasiumi riiklik õppekava 2011 – valitud ajastud on **barokk, klassitsism ja romantism**) ning põhikoolis omandatud muusikalisest kirjaoskusest.

1) kirjalikud ülesanded (sh küsimused, mis koostatakse ajakirja *Muusika* 2017. a. ilmunud väljaannete põhjal).

2) muusika kuulamine

Kirjalike ülesannete (sh muusika kuulamine) lahendamiseks on aega 45 minutit.

Seejärel loositakse esinemisjärjekord, mis kehtib kõigi järgnevate tegevuste puhul:

3) harjutuse laulmine noodist (individuaalselt) kuni kahe märgiga helistikes (kaasa arvatud, sh ka harmooniline ja meloodiline moll). Lauldakse astme- või tähtnimetustega;

4) rütmiharjutuse esitamine (õpilase valikul koputades või plaksutades).

Kirjalikes ülesannetes, noodistlaulmise- ning rütmiharjutustes kasutatakse ka kaheksandiktaktimõõte.

II osa – laulu esitamine

Osavõtja esitab ühe Eesti helilooja laulu või vabalt valitud rahvalaulu. Õpilane esitab laulu peast, *a cappella* või naturaalpilli(de) saatel temale sobivas helistikus (fonogramme pole lubatud kasutada).

III osa - eelnevalt ettevalmistatud kirjalik kontserdi- või muusikalavastuse arvustus. (vt Lisa 2). Tööd palume saata maakonna/linna olümpiaadikomisjoni esimehele vastavalt piirkondliku vooru läbiviijate poolt kehtestatud tähtajale.

IV osa – omalooming

Osavõtja esitab kuni 3-minutilise varem ettevalmistatud omaloomingulise teose. Teose loomiseks võib kasutada vokaali, akustilisi muusikainstrumente, elektroakustilisi-, audiovisuaalseid ja multimeedia vahendeid. Omalooming võib olla pealkirjastatud laul (*a cappella* või saatega), instrumentaalpala või elektroakustiliste-, audiovisuaalsete ja/või multimeedia vahenditega loodud kompositsioon.

Autor peab olema üks teose esitajatest, kuid esitusele võib kaasata teisi lauljaid ja instrumentaliste.

Teose muusika peab olema olümpiaadil osaleja originaallooming.

Teos esitatakse mõlemas voorus avalikult elavas ettekandes või žanrispetsiifikast lähtudes vastavalt salvestiselt. Omalooming võib olla sama piirkondlikus ja üleriigilises voorus.

Gümnaasiumiastme olümpiaadi II ja IV osa on mõlemas voorus **avalikud esinemised**.

Lisainformatsioon: ene@ema.edu.ee või tel 52 03 733

Lisa I

Nõuandeid põhikooli töö *Minu muusikaelamus* kirjutamiseks

(Koostajad Karolina Sepp, Aive Skuin)

Kuulamis-, arutlemis- ja reflekteerimisoskus on vajalik igale inimesele. Muusika puhul on üheks selliseks võimaluseks kontserdil kuuldu üle mõtiskleda ja püüda arvamust avaldada ning seda põhjendada. Et ennast arusaadavalt väljendada, tuleb kasuks teadlik muusikaliste oskussõnade kasutamine. Huvitav ja põnev kirjeldus loob emotsionaalse pildi ka neile, kes kontserdil ei käinud.

Järgnevad soovitusel aitavad kaasa muusika kuulamisoskuse arendamisele, hinnangu andmisele ning selle põhjendamisele. Suhtu nõuannetesse loovalt, arvestades kuulatud muusika iseärasusi.

Üldine informatsioon

- Mis oli kontserdi (kuulatud muusika) pealkiri?
- Kus ja millal sa kontserti külastasid?
- Mis oli kontserdi teema (üldeesmärk)? Seo oma seletus pealkirjaga.
- Millist muusikat esitati (vokaal-, instrumentaal-, koori-, orkestri-, kammer-, vm)?
- Kelle muusikat esitati (helilooja nimi, rahvus, ajastu)?
- Kes esines(id) (nimed, kas solist, ansambel, koor, sümfooniaorkester, dirigent vm)?
- Mis tegi kontserdi eriliseks?

Lugu, mis sulle kõige rohkem meeldis

- Mis oli loo pealkiri?
- Mis stiilis on lugu kirjutatud (klassikaline, folk, *rock*, *pop*, *jazz* vm)?
- Milline oli esituse tase (intonatsiooni puhtus, tehnika, süvenemine, kaasahaaravus jm)?
- Milliseid emotsioone selle loo kuulamine sinus tekitas? Põhjenda.
- Mille poolest oli see lugu meeldejääv?
- Võrdle teost ka teiste esitatud muusikapaladega. Kuidas sobis valitud lugu kogu kontserdi konteksti?

Lisaküsimused

- Võrdle kontserti oma varasema muusikakogemusega.
- Millist muud informatsiooni sa said (esinejate, saali vm kohta)? Mida sa veel teada oleksid tahtnud?
- Milliseid ettepanekuid teeksid esinejatele/ kontserdiorganisaatoritele?

Vormistamine

- Märki nimi, klass, kuupäev.
- Kasuta reavahet 1,5 ning kirja suuruseks vali 12, (Times New Roman).
- Loe töö mitu korda läbi, et ühtki viga poleks (kontrolli ka nimede õigekirja!).
- Olümpiaadile esita/saada töö PDF formaadis, pikkuseks 1 – 1,5 lehekülge

Lisa II

Nõuandeid kontserdi või muusikalavastuse arvustuse kirjutamiseks gümnaasiumis (Koostaja Ia Rimmel)

Arvustus võiks koosneda kolmest osast: sissejuhatus, teema arendus ja kokkuvõte.

Sissejuhatuses tuleks kirja panna üldine informatsioon:

- mis kuupäeval ja kus kontsert toimus,
- kes esinesid,
- milliseid teoseid esitati;
- lisada paar üldistavat lauset kontserdi üldmeeleolust või kontserdikava ülesehitusest.

Teema arendus peab sisaldama arutlust kontserdist. Alustada võiks esitatavatest muusikateostest. Kirjutise värvikamaks muutmiseks võib otsida huvitavaid fakte ja tsitaate heliloojatest või kasutada kavalehel olevat teavet. Siiski ei maksaks sõnasõnalt kavalehel olevat tsiteerida, vaid mõne huvitava mõtte või fakti põhjal omi mõtteid ja järeldusi esitada.

Suurem osa teema arendusest peaks sisaldama mõtteid esinejate ja esituste kohta.

Esituse analüüsimisel tuleks lähtuda näiteks järgmistest kriteeriumidest:

- lähemalt võiks rääkida esinejatest, kasutades taas materjali kavalehelt või otsida lisaks Internetist. Kui materjali on väga palju, tuleks sealt valida olulisem (valikuliselt konkursivõidud, esinemised kuulsates kontserdisaalides, koostöö nimekate interpretidega jne).
- Kas esineja pillimänguoskus (või lauluoskus) oli heal tasemel või jättis soovida? Miks sa nii arvad?
- Kas esitus avas sinu arvates selle helilooja stiili- ja mõttemaailma? Oluline oleks ka põhjendada ja seletada, mida arvad sina selle helilooja muusikast ja kuidas peaks seda sinu arvates esitama.
- Kas esitus oli
 - originaalne ja erakordne,
 - pigem korralik ja tavapärase,
 - veider ja arusaamatu,
 - pettumus.

Taas tuleks põhjendada, miks sa niimoodi arvad.

- Kui arvustada ooperit või muusikali, siis tuleks rääkida ka lavastusest, dekoratsioonidest, kostüümidest, tantsuseadetest jm.

Kokkuvõte võiks koosneda kolmest-neljast lausest, kus tuuakse ära

- arutlusest tekkinud järeldused,
- arvamused sellest, kas kontserdil kuulnud muusika konkreetse interpreedi (interpretide, orkestri jne) esituses tekitas mõtteid (milliseid?), vaimustas (miks?), tekitas igavust (miks?) jne,
- kontserdi (muusikalavastuse) võrdlus oma varasemate kontserdikogemustega,
- ettepanekud esinejatele või kontserdikorraldajatele.

Kindlasti on oluline leida kirjutisele tabav pealkiri.

Kirjatöö nõutav pikkus on poolteist kuni kaks A4 lehekülge, kirja suurus Times New Roman 12 punkti, reavahe 1,5.

Teksti viimistlemisel tuleb pööra tähelepanu õigekeelsusele ja korrektsele sõnakasutusele, samas mitte unustada ka kujundlikku väljendust ja isikupärast stiili. Kui mõne sõna õigekirjas on kõhklusi, tasuks see üle kontrollida “Eesti keele sõnaraamatust” või “Võõrsõnade leksikonist”. Esinejate ja heliloojate nimed võiks kavalehelt üle kontrollida, kui seda võimalust pole, siis ENEst, mõnest (võõrkeelsest) muusikaleksikonist või äärmisel juhul Internetist. Arvutis kirjutatud teksti tasub alati vähemalt üks kord välja printida ja üle lugeda – nii leiab üles ikka ette tulevad näpuvead. Olümpiaadile esita/saada töö PDF formaadis.